

Kunnanhallituksen toimialan

Talousarvio 2025 sekä vuosien 2025–2027 talous- suunnitelma

Sisällysluettelo

Kunnanhallitus	2
Kärkölan Lämpö Oy	6
Kärkölan Kuntala Oy	7
Keskushallinto	8
Elinvoima	11
Ympäristöterveydenhuolto	13
Maaseututoimi	14

Kunnanhallitus

Kunnanvaltuusto ylimpänä päätösvallan käyttäjänä vastaa kunnan toiminnan ja talouden keskeisten tavoitteiden asettamisesta ja toiminnan järjestämisestä.

Kunnanhallitus vastaa kunnan keskushallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta sekä laillisuuden valvonnasta. Lisäksi kunnanhallitus valvoo kunnan etua, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa.

Kunnanhallitus vastaa lisäksi kunnan elinvoima- ja työllisyyspalveluista, kotouttamisen tehtävistä, maaseututoimesta sekä ympäristöterveydenhuollon palveluista.

Palvelusuunnitelman kuvaus

Valtuustokauden vaihtumiseen saakka toimivat kunnanhallituksen nimeämät toimikunnat ovat:

- Strategiatoimikunta
- Liikuntatoimikunta
- Kulttuuritoimikunta
- Huovila-toimikunta.

Strategiatoimikunnan puheenjohtajana toimii pormestari, esittelijänä kansliapäällikkö ja jäseniä ovat valtuustoryhmien puheenjohtajat.

Muut toimikunnat toimivat sivistys- ja hyvinvointilautakunnan ohjauksessa.

Keskeiset toiminnan linjaukset ja muutokset suunnitteluvuosille

Kunnanhallituksen yleisten vastuiden lisäksi tulee valmistella kunnanjohtajan hakuprosessi, hallintosäännön muutokset, TE-muutoksen valmistelu ja talouden vakauttamisohjelma.

Kunnanvaltuusto on päättänyt, että 1.6.2025 kunta siirtyy hallinnossa kuntajohtajamalliin. Kunnanjohtajan hakuprosessi on aloitettu ja valinta pyritään esittelemään helmikuussa valtuuston päätettäväksi.

Hallinnon kehittämiseksi kunnanhallitus valmistelee hallintosääntöluonnoksen valtuuston päätettäväksi. Uusi hallintosääntö astuu voimaan viimeistään 1.6.2025.

SOTE-muutoksen myötä kunnan tulopuolella on syntynyt suuri alijäämä valtionosuuksien alentumisen johdosta. Vuosien 2025 - 2027 talousennusteet ovat noin 1M€/vuosi alijäämäisiä. Talouden vakauttamisohjelman myötä kunnanhallitus hakee monipuolisesti keinoja taloustilanteen hallintaan:

1. Haetaan keinoja tuottojen kasvattamiseen
2. Arvioidaan päätoimialojen palvelutarve ja mahdollisuudet resurssien tehostamiseen
3. Tehostetaan toimitilojen hallintaa kiinteistöohjelman avulla
4. Kehitetään talouden seurantaa ja raportointia
5. Laaditaan henkilöstösuunnitelma ja käydään yhteistoimintaneuvottelut

Muita hankkeita kunnanhallituksen johdolla ovat ilmastosuunnitelman toteuttaminen, hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, lapsiystävällinen kunta -hanke, minitalomessut ja osayleiskaavoituksen edistäminen.

Kunnanhallitus	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muut. %	SV 2026	SV 2027
Toimintatulot	295 725	203 280	147 260	-27,56 %	156 340	159 480
Toimintakulut	-2 136 981	-2 349 940	-3 086 120	31,33 %	-3 223 170	-3 287 675
Toimintakate (Netto)	-1 841 256	-2 146 660	-2 938 860	36,90 %	-3 066 830	-3 128 195
Verotulot	10 612 702	10 318 000	11 477 000	11,23 %	11 945 000	12 277 000
Valtionosuudet	1 641 622	1 158 980	832 000	-28,21 %	832 000	832 000
Rahoitustuotot ja -kulut	- 228 342	- 298 020	- 182 750	-38,68 %	- 182 750	- 182 750
Tilikauden tulos	10 184 726	9 032 300	9 187 390	1,72 %	9 527 420	9 798 055

Valtuustotason sitovat tavoitteet

Strategiaohjaus	Toiminnallinen tavoite	Mittari	Vastuu
Päätöksenteon kehittäminen	Uusien luottamushenkilöiden koulutus ja heillä käytössä tietoturvalliset ICT-palvelut	Uudet luottamushenkilöt ovat saaneet kattavan perehdytyksen ja tietoturvalliset laitteet sekä ohjeistuksen niiden käyttöön. Perehdytyksiin osallistuneiden osuus yli 95 % 90 - 95 % 80 - 89 %	Asianhallintapäällikkö, Tietohallintoasiantuntija
Kuntalaisten osallistaminen	Suunnitellaan ja otetaan käyttöön kuntalaisten osallistamiseen kumppanuuspöytämalli.	Määrällinen mittari järjestettyjen tilaisuuksien määrä Yli 5 3 - 5 1 -2 Laadullinen mittari Toimintaan osallistuneiden tyytyväisyys Yli 3,75 3 - 3,75 alle 3	Kansliapäällikkö
Digitalisaation edistäminen	ICT-palvelutuotosopimusten päivittäminen	Sopimushallinnan kehittämisen mittari Sopimukset keskeisten kumppanien kanssa allekirjoitettu Sopimusneuvottelut keskeisten kumppanien kanssa aloitettu Keskeisten sopimusten kehittämisen tavoitteet asetettu	Kansliapäällikkö, Tietohallintoasiantuntija
Talouden jatkuva suunnittelu ja seuranta	Vaihtoehtoisen taloushallinnon järjestelmän	Pilotoinnin perusteella	Taluspäällikkö

	kehittämiseen osallistuminen ja pilotointi	<p>päätetään strategisesta kumppanuudesta</p> <p>saadaan tiedot päätöksen teon perustaksi</p> <p>saadaan uutta tietoa johtamisen tueksi</p>	
Markkinoinnin kehittäminen ja tehostaminen	Minitalo maalle - messutapahtuman suunnittelu ja toteuttaminen	<p>Messujen toteutus onnistunut</p> <p>Määrällinen tavoite, messujen kävijämäärä</p> <p>yli 2 500</p> <p>2 000 - 2 500</p> <p>1 000 - 1 999</p> <p>Messukyselyn palaute keskiarvo</p> <p>yli 4</p> <p>3,5 - 4</p> <p>3 - 3,4</p>	Kansliapäällikkö
Kunnan laadukas HR – johtaminen ja sen kehittäminen	Työkykyjohtamisen valmennusten järjestäminen ja esihenkilöiden työkykyjohtamisen tukeminen	<p>Työkykyjohtamisen käsikirja on laadittu vuoden 2025 aikana.</p> <p>Vähintään 5 esihenkilövalmennusta on järjestetty, joissa osallistujien palaute ka.</p> <p>4-5</p> <p>3 - 3,9</p> <p>alle 3</p>	Henkilöstöpäällikkö

Kärkölen Lämpö Oy

Kärkölen Lämpö Oy tuottaa kaukolämpöä edullisella, mutta kuitenkin yhtiön liiketaloudellisen kannattavuuden takaavalla hinnalla. Kärkölen kunta omistaa Kärkölen Lämpö Oy:stä 75 %. Nivos Oy hoitaa operatiivisen toiminnan johtamisen ja omistaa 20 % yrityksestä. Lämmön tuotannosta vastaa Loimua Oy ja omistaa 5 % Kärkölen Lämmöstä.

Kärkölen Lämmön hallituksen muodostaa kaksi Kärkölen kunnan edustajaa ja yksi Nivoksen ja Loimuan edustaja. Kärkölen Lämmön hallituksen puheenjohtaja on kunnan edustaja. Toimitusjohtajana toimii oman toimen ohella Nivoksen edustaja.

Kärkölen Lämmön tuottama kaukolämpö syntyy Koskisen Oyj:n levyteollisuuden vaatiman prosessilämmön sivutuotteena uusiutuvasta polttoaineesta. Kärkölen Lämmön suurin asiakas on Kärkölen kunnan oma kiinteistötoimi. Kunnan lisäksi asiakkaina on myös yksityisiä asiakkaita Järvelän keskusta-alueella. Vuokkoharjun lämpövoimala ja kaukolämpöverkosto on Kärkölen kunnan erikseen hallinnoimaa toimintaa.

Palvelusuunnitelman kuvaus

Kärkölen Lämpö Oy ostaa uusiutuvalla polttoaineella tuotettua kaukolämpöä Loimua Oy:ltä ja myy sitä edelleen kunnan ja yksityisten toimijoiden kiinteistöihin. Kärkölen Lämpö Oy:n operatiivista toimintaa hoitaa Nivos Oy.

Keskeiset toiminnan linjaukset ja muutokset suunnitteluvuosille

Kärkölen Lämpö Oy jatkaa toimintaansa pääpiirteissään edellisten vuosien tapaan. Kaukolämpöverkon laajennuksia ei ole valmistelussa. Kärkölen Lämmön varautuminen poikkeusolosuhteisiin on hyvällä tasolla. Kärkölen lämmön talous on tasapainossa. Toiminnassa ei ole pyritty voitonjakoon vaan kohtuulliseen hinnoitteluun. Lämmön hinnassa on korotuspaineita polttoaineiden hintojen nousun vuoksi.

Kärkölän Kuntala Oy

Kärkölän Kuntala Oy omistaa Järvelä-talon, kunnanviraston, vanhan kirjaston ja Nuokun.

Palvelusuunnitelman kuvaus

Kärkölän Kuntala Oy:llä ei ole omaa henkilökuntaa tai palveluja. Kunta vuokralaisena vastaa rakennusten ylläpidosta, käytettävyydestä ja kehittämisestä.

Keskeiset toiminnan linjaukset ja muutokset suunnitteluvuosille

Kuntala Oy:n merkitys erillisenä talousyksikkönä on vähäinen. Kunnallinen osakeyhtiö mahdollistaa kuitenkin tarvittaessa tulevaisuudessa asumisen strategian toteuttamista.

Keskushallinto

Keskushallinto tuottaa hallinnon palvelut ja lakisääteiset tehtävät, joka sisältää seuraavat kokonaisuudet:

- kunnan asiointipalvelut
- tiedonhallinta, arkistoimi ja tietopalvelu
- taloushallinto
- henkilöstöhallinto
- tietohallinto
- tietosuoja ja tietoturva
- viestintä ja markkinointi
- elinvoima- ja elinkeinopalvelut
- kotoutuminen ja maahanmuuttopalvelut
- senioripalvelut
- varautuminen ja valmiussuunnittelu
- pieneläinten talteenotto
- työllisyydenhoito (Päijät-Hämeen työllisyysalue, vastuukuntana Hollolan kunta)
- joukkoliikennepalvelut (Lahden seudun joukkoliikennelautakunta, Lahti)
- maaseutupalvelut (Päijät-Hämeen maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alue, Asikkalan kunta)
- ympäristöterveydenhuolto (Päijät-Hämeen ympäristöterveys, Hollolan kunta).

Palvelusuunnitelman kuvaus

Keskushallinto vastaa kunnan tiedonhallinnan ja asiointipalvelujen tuottamisesta sekä sähköisen asioinnin asiakaslähtöisestä kehittämisestä. Keskushallinto seuraa ja kehittää hallinnon palvelutuotantoa, jolla varmistetaan hallinnon tasalaatuinen ja häiriötön palvelutuotanto huomioiden myös sijaistaminen ja poikkeusolot.

Valtuustokauden alussa keskushallinto vastaa luottamustoimielinten jäsenten perehdytyksestä sekä ICT-palvelujen tietoturvallisesta järjestämisestä luottamushenkilöille. Kehittämiskohteena toteutetaan uusien luottamushenkilöiden tiedonhallinnan sähköistämistä aiemmin toteutetun valmennusohjelman malliin pohjautuen.

Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut tuotetaan palvelusuunnitelman mukaisesti talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuspalveluja tuottavan kumppanin kanssa.

Taloushallinnossa tavoitteena on osallistaa pienille kunnille soveltuvan taloushallinnon järjestelmän kehittämiseen ja pilotointiin, tarjota tiedolla johtamisen palveluja päätöksenteon tueksi sekä kehittää taloushallinnon prosessien automatisointia.

Henkilöstöhallinnossa tavoitteena on työkykyjohtamisen valmennusten järjestäminen ja esihenkilöiden työkykyjohtamisen tukeminen. Lisäksi henkilöstöhallinnon tavoitteena on varmistaa häiriötön palvelutuotanto ja varmistaa sijaistamisjärjestelyt. Työterveyshuoltopalveluja tuottavan kumppanin kanssa toiminnan painopisteenä on henkilöstön työkyvyn ja työhyvinvoinnin tukeminen sekä sairauspoissaolojen vähentäminen.

Keskushallinto ylläpitää esihenkilöille tuotettua viestintä- ja koulutuskanavaa sekä tarjoaa esihenkilöille sisäisiin kyselyihin ja tunnistettuun tarpeeseen perustuvaa valmennusta ja koulutusta.

Asiakaspalvelussa sähköisen palvelujen kehittäminen on keskeinen kehittämistavoite. Kunnan hallinnossa tarjotaan mahdollisuuksia korkeakouluharjoitteluun sekä tarpeen mukaan paikkoja työharjoitteluun, siviilipalveluksen suorittamiseen ja työkokeiluihin.

Keskushallinto vastaa kunnan ICT-palveluista ja tilaa tarvittavat palvelut sopimusperusteisesti palvelutuottajalta tai tarpeen mukaan muilta ICT-palveluja tuottavilta toimittajilta. Keskushallinto vastaa ICT-palvelujen hallinnoinnista ja sopimusvelvoitteista sekä palvelutuotantosopimusten päivittämisestä. Lisäksi keskushallinto kehittää teknistä tietoturvaa ja tietoturvapoikkeamien hallintaa yhteistyössä kumppanien kanssa.

Kunnan viestintää toteutetaan kuntastrategian ohjaamana ja kuntabrändin kehittämisen yhteydessä tunnistetut painopisteet huomioiden. Markkinoinnin toimenpiteet toteutetaan kunnan omana työnä sekä ostopalveluita käyttäen. Markkinointia toteutetaan asumisen strategiaan pohjautuen erityisesti digitaalisen markkinoinnin kanavissa. Kunta parantaa tunnettuuttaan toteuttamalla Minitalo maalle -messutapahtuman ja ruokamatkailun edistämishankkeen.

Varautuminen

Kunnan tulee hoitaa tehtävänsä ja turvata asukkaiden hyvinvointi ulkoisen tai sisäisen toimintaympäristön häiriöistä, uhkista ja riskeistä huolimatta. Kunnan kokonaisturvallisuutta hallitaan varautumissuunnitteluun sekä turvallisuuteen liittyvän alueellisen yhteistoimintaan tukeutuen.

Pormestarilla on hallintosääntöön perustuva toimivalta varautumiseen ja poikkeusolojen johtamiseen liittyen ja toimivalta siirtyy kunnanjohtajalle tämän aloittaessa viran hoidon.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnan lakisääteinen tehtävä, jonka tavoitteet johdetaan kuntastrategiasta.

Hyvinvoinnin- ja terveyden edistäminen on kunnan keskeinen keino vaikuttaa kuntalaisten hyvinvointiin, osallisuuteen ja turvallisuuteen. Tämänhetkiseen yhteiskunnalliseen tilanteeseen liittyen arjen turvallisuus ja varautumiseen liittyvät asiat yhdistetään keskeiseksi osaksi kuntalaista hyvinvoinnin ja turvallisuuden kokonaisuutta.

Päijät-Hämeen hyvinvointialue on järjestänyt päijäthämäläisten sosiaali- ja terveystalot sekä pelastustoimen palvelut alueen asukkaille 1.1.2023 alkaen. Aluevaltuusto on Päijät-Hämeen hyvinvointialueen ylin päättävä toimielin ja siihen kuuluu 69 valtuutettua. Yksi valtuutetuista on Kärkölästä. Maakunnallisella tasolla HYTE-työssä kunnan keskeinen yhteistyökumppani on Päijät-Hämeen Hyvinvointialue.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävä kunnassa on laaja-alainen ja poikkihallinnollinen. Pääosa kunnan palvelutuotannosta liittyy kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. HYTE-työtä tehdään laaja-alaisesti kaikissa ikäryhmissä ja toiminnan kustannukset muodostuvat pääasiallisesti palkkakustannuksista ja asiantuntijapalkkioista.

Kunta seuraa hyvinvoinnin ja terveyden tilaa hyvinvointikertomuksilla ja laatii tavoitteiden asettamiseksi hyvinvointisuunnitelmia. Kunta osallistuu aktiivisena osapuolena myös maakunnan yhteiseen hyvinvointityöhön ja suunnitteluun. Kuntalaisten hyvinvointiin ja terveyteen kohdistuvien päätösten valmistelussa kiinnitetään huomioita päätösten vaikutusten ennakoarviointiarviointiin.

Kärkölä on ensimmäinen UNICEF:n Lapsiystävällinen kunta -malliin hyväksytty päijäthämäläinen kunta. Malli auttaa kuntaa tekemään lasten hyvinvoinnin kannalta oikeita ratkaisuja kunnan hallinnossa ja lasten arjen palveluissa. Erityisesti heikoimmassa asemassa olevien lasten oikeuksien toteutumista turvataan mallin avulla. Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen saaminen mahdollistuu, kun valmistelua tehdään kriteerien mukaisesti ja työ kestää arvioilta kaksi vuotta.

Työllisyyspalvelut, maahanmuuttopalvelut ja senioripalvelut on avattu elinvoimapalveluiden kohdassa.

Keskushallinto	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muut. %	SV 2026	SV 2027
Toimintatulot	165 253	54 490	48 470	-11,05 %	55 580	56 690
Toimintakulut	-1 360 304	-1 295 170	-1 431 650	10,54 %	-1 460 220	-1 489 405
Toimintakate (Netto)	-1 195 051	-1 240 680	-1 383 180	11,49 %	-1 404 640	-1 432 715
Verotulot	10 612 702	10 318 000	11 477 000	11,23 %	11 945 000	12 277 000
Valtionosuudet	1 641 622	1 158 980	832 000	-28,21 %	832 000	832 000
Rahoitustuotot ja -kulut	- 228 342	- 298 020	- 182 750	-38,68 %	- 182 750	- 182 750
Tilikauden tulos	10 830 931	9 938 280	10 743 070	8,10 %	11 189 610	11 493 535

Elinvoima

Elinvoimapalvelujen järjestämisestä vastaa elinvoimapäällikkö pormestarin alaisuudessa. Elinvoimayksikön keskeiset osa-alueet ovat työllisyyden hoito, kotoutumispalvelut, yrityspalvelut ja elinkeinoasiat. Erillisenä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintona testamenttivaroilla toteutettu senioriohjaajan toiminta on myös elinvoimapäällikön alaisuudessa.

1.1.2025 lakisääteiset TE-tehtävät siirtyvät kunnille ja nykyiset TE-toimistot lopettavat toimintansa. Muutoksen myötä lakisääteiset TE-tehtävät siirtyvät Kärkölen osalta Päijät-Hämeen työllisyysalueelle, jonka vastuukuntana on Hollola. Vastuukuntana Hollola vastaanottaa TE-toimistosta siirtyvän henkilöresurssin ja kohdentaa sitä muihin kuntiin. Työllisyysalueen resurssit jalkautuvat kuntiin ja toteuttavat kunnissa työvoimaviranomaisen tehtäviä.

Kuntakokeilun aikana vuosina 2021–2024 Kärkölä on satsannut TE-viranomaistyöhön palkkaamalla 2 kunnan omaa työntekijää TE-toimistosta tulleen 1 henkilöresurssin lisäksi. Tällä resurssoinnilla kunta on pystynyt luomaan tilanteen, jossa TE-viranomaistyötä tekevien asiakaspooli on pysynyt kohtuullisena ollen keskimäärin 60–80 asiakasta omavalmentajaa kohden. Kärkölen kunnan panostuksesta on saatu erittäin hyvä tulos, sillä Kärkölä on kyennyt toteuttamaan erittäin tuloksellista TE-viranomaistoimintaa. Asiakkaiden aktivointi on ollut Hämeen korkeimmilla tasoilla lähes koko kokeilun ajan ja asiakkaiden eteneminen työmarkkinoille on ollut erinomaista.

Vuonna 2025 aloittavalla työllisyysalueella asiakasmäärät tulevat ainakin alussa olemaan huomattavasti suuremmat, koska työllisyysalueelle siirtyvät vain TE-toimiston henkilöstöä. Kuntien palkkaamat omavalmentajat eivät siirry työllisyysalueelle. Työllisyysalue keskittyykin tuottamaan lakisääteisiä palveluita ja varsinainen valmennus tulee tehtäväksi joko kunnan palveluna tai ostopalveluina.

Työllisyysalue toivoo kunnilta oman työllisyydenhoidon resurssointia, jotta asiakkaat jatkossakin saisivat riittävästi tukea tähdätessään takaisin työmarkkinoille. Kunta voi tehostaa asiakkaiden etenemistä omalla valmennus- ja ohjaustoiminnalla, mahdollistamalla työkokeiluja, tukemalla asiakkaan työpaikkojen ja piilotyöpaikkojen etsimistä sekä vahvistamalla asiakkaan työkyvyn arviointiprosesseja.

Vuoden 2025 tavoite on käynnistää Kärkölässä aikuisille suunnattu toimintakeskus TYÖSTÄMÖ, joka palvelisi kuntamme työttömiä työnhakijoita. Myös maahanmuuttajien palvelut sijoittuisivat osaltaan TYÖSTÄMÖ:n.

Palvelusuunnitelman kuvaus

TYÖSTÄMÖ:n henkilöstö voisi koostua kolmesta henkilöstä: valmennuskoordinaattori, yrityskoordinaattori ja työvalmentaja. TYÖSTÄMÖ:ssä valmennettaisiin asiakkaita työnhakutaidoissa ja asiakkaille etsittäisiin työkokeilu- ja työpaikkoja avoimilta työmarkkinoilta ja/tai kunnasta. Tiimin esihenkilönä voisi toimia elinvoimapäällikkö.

TYÖSTÄMÖ käynnistettäisiin tiiviissä yhteistyössä Kärkölen nuorten työpajan kanssa. Vahva yhteistyö tukisi niin TYÖSTÄMÖ:n kuin nuorten pajankin toimintaa ja se turvaisi palveluiden järjestämisen myös henkilöstön poissaolotilanteiden aikana.

Taloudelliset kannusteet

Kunnille koituu työttömyydestä kustannuksia mm. työmarkkinatuen kuntaosuuden kautta. Kuntien maksuosuus työttömyysetuuksista kasvaa vuonna 2025 huomattavasti, sillä kunta maksaa jatkossa kaikkien yli 100 päivää työttömänä olleiden kuntalaisten työttömyysetuuskustannuksista portaittain kasvavan prosentuaalisen summan. Kunnan maksuosuuden prosenttiosuus alkaa 10 prosentista ja päättyy 50 prosenttiin. TEM on laskelmissaan arvioinut, että kuntien maksuosuus noin kaksinkertaistuu aiemmasta. Kärkölässä tämä tarkoittaa työttömyysetuuksien kustannusten kasvua jopa 400 000 – 450 000 euroon vuonna 2025. Kuntien kasvaneita vastuita korvataan valtionosuusjärjestelmän kautta.

Kunnalla on suuri kannuste saattaa työttömiä kuntalaisiaan työhön avoimille työmarkkinoille, sillä jatkossa vain työllistyminen tai vaihtoehtoisesti muun etuuden saaminen (esimerkiksi eläke) poistaa kunnan maksuvastuun.

Maahanmuuttopalvelut

Kärkölen vieraskielistä väestöä palvelee Kärkölen maahanmuuttopalvelut. Maahanmuuttopalveluissa toteutetaan ja kehitetään kunnassa asuvien vieraskielisten kotoutumistoimenpiteitä. Vuonna 2025 alkaen kunnalla on laaja vastuu vieraskielisten kotoutumistoimista, jotka on avattu erillisessä, loppuvuodesta 2024 valmistuvassa kotoutumishjelmassa.

Kärkölen TYÖSTÄMÖ palvelisi myös vieraskielisiä kuntalaisia. TYÖSTÄMÖ:ssä olisi mahdollisuus mm. saada valmennusta työnhakuun, vahvistaa edellytyksiä työllistymiseen, tehdä työkokeilujakso sekä saada apua työkokeilu- ja työpaikan hakuun avoimilta työmarkkinoilta. TYÖSTÄMÖ:llä olisi myös valmius antaa ohjausta ja neuvontaa arjen asioissa mm. asumiseen, opiskeluun tai muissa vastaavissa asioissa.

Senioripalvelut

Senioripalvelujen tehtävä on yli 65-vuotiaiden kärköläläisten hyvinvoinnin, toimintakyvyn ja osallisuuden edistäminen sekä syrjäytymisen ehkäisy. Senioripalveluissa työskentelee senioriohjaaja (geronomi AMK) ja 80 % työajalla virikeohjaaja. Esihenkilönä toimii elinvoimapäällikkö.

Senioripalveluilla pyritään varmistamaan kohderyhmälle riittävät ja laadukkaat palvelut ja samalla varautumaan kuntalaisten ikärakenteen muutokseen tulevina vuosina. Ikääntyneiden määrän oletetaan kasvavan entisestään tulevina vuosikymmeninä. Ikääntyneet ovat kaikessa toiminnan kehittämisessä erittäin suuressa roolissa.

Toimintamuodot ovat viikoittaiset ryhmämuotoiset toimeliaisuushetket sekä retket ja tapahtumat. Senioripalvelut tekevät paljon yhteistyötä kunnan toimialojen kanssa, muun muassa liikunnanohjaajan kanssa toteutetaan erilaista liikuntaa ikääntyneille niin Järvelässä kuin Kärkölen kylissäkin. Senioripalveluiden yhteistyö kolmannen sektorin ja vapaaehtoistoimijoiden kanssa on myös aktiivista. Heidän kanssaan on yhteistyössä kehitetty toimintaa ja tapahtumia.

Ryhmätoimintojen lisäksi senioripalvelut tekee myös tavoitteellista yksilöllistä gerontologista työtä. Senioriohjaaja ja virikeohjaaja tekevät kotikäyntejä, antavat ohjausta ja neuvontaa sekä ohjaavat tarvittavien muiden palvelujen piiriin. Työ on luonteeltaan muutostyötä, jonka tavoitteena on vahvistaa ikääntyneiden kuntalaisten hyvinvointia edistäviä olosuhteita, lisätä toimintakykyä ja yhteisöjen toimivuutta sekä ratkaista erilaisia sosiaalisia ongelmia. Työ tehdään ottamalla työskentelyyn mukaan myös asiakkaan verkosto. Vuoden 2025 yhdeksi painopisteeksi on nostettu Kärkölen kylien ikääntyneiden osallisuuden ja toimintakyvyn lisääminen.

Elinvoima	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muut. %	SV 2026	SV 2027
Toimintatulot	106 257	117 880	67 880	-42,42 %	69 240	70 630
Toimintakulut	- 623 831	- 845 770	-1 476 260	74,55 %	-1 581 190	-1 612 840
Toimintakate (Netto)	- 517 574	- 727 890	-1 408 380	93,49 %	-1 511 950	-1 542 210
Tilikauden tulos	- 517 574	- 727 890	-1 408 380	93,49 %	-1 511 950	-1 542 210

Ympäristöterveydenhuolto

Ympäristöterveydenhuollon palvelut

Kunta on liittynyt ympäristöterveydenhuollon yhteistoimintasopimukseen, johon pohjautuen kunta on antanut ympäristöterveydenhuollon tehtävät Hollolan kunnan hoidettavaksi 1.1.2023. Yhteistoimintasopimuksen mukaan ympäristöterveyslautakunta toimii sopimuskuntien yhteisenä toimielimenä.

Ympäristöterveydenhuolto turvaa kuntalaisille terveellistä elinympäristöä ja huolehtii eläinten terveydestä ja hyvinvoinnista. Ympäristöterveydenhuollolla on tärkeä merkitys kansanterveyteen.

Päijät-Hämeen ympäristöterveys huolehtii elintarvike- ja tupakkavalvonnasta, talous- ja uimaveden laadun valvonnasta sekä sisätilojen terveyshaittojen valvonnasta. Lisäksi ympäristöterveys vastaa eläinsuojelu- ja eläintautivalvonnan tehtävistä ja järjestää ympärivuorokautiset kunnalliset eläinlääkäripalvelut.

Ympäristöterveydenhuolto	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muut. %	SV 2026	SV 2027
Toimintakulut	- 111 162	- 161 800	- 125 500	-22,44 %	- 128 000	- 130 600
Toimintakate (Netto)	- 111 162	- 161 800	- 125 500	-22,44 %	- 128 000	- 130 600
Tilikauden tulos	- 111 162	- 161 800	- 125 500	-22,44 %	- 128 000	- 130 600

Maaseututoimi

Päijät-Hämeen maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alue hoitaa Kärkölän kunnan maaseutuelinkeinoviranomaistehtävät. Maaseutuhallinnon toimipaikat sijaitsevat Asikkalan ja Sysmän kunnanvirastoilla.

Palvelusuunnitelman kuvaus

Maaseutuhallinto vastaa maaseutualueiden kehittämisestä ja kunnan maa- ja metsätilojen hoitamisesta. Vuonna 2024 Kärkölässä on 130 maatalouden tukia saanutta tilaa. Tilojen määrä on pienentynyt viidessä vuodessa kymmenellä. Viljellyimmät kasvit maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueella ovat rehunurmi, kaura, ohra sekä kevätvehnä.

Seuraavassa taulukossa esitetään maataloushallinnon suoritettietoja vuosilta 2018-2024.

	TA 2018	TA 2019	TA 2020	TA 2021	TA 2022	TA 2023	TA 2024
Tukitilat	141	141	135	133	131	130	130
Maksetut tuet (miljoonaa euroa)	5,40	5,15	5,10	5,0	5,0	5,2	5,0

Keskeiset toiminnan linjaukset ja muutokset suunnitteluvuosille

Suurin osa koko maakunnan yhteistoiminta-alueen viljelijöistä kuuluu ikäryhmään 50-64 vuotta ja sen jälkeen suurin ikäryhmä on yli 65-vuotiaat. Viljelijöiden ikääntyminen voi jo suunnitteluvuosien aikana vaikuttaa tilojen ja tuotannon määriin myös Kärkölän kunnassa.

Epävakaan maailmantilanteen takia maatalojen varautumiseen ja poikkeustilanteiden hallintaan kiinnitetään huomiota ja vuonna 2025 järjestetään kohdennettua koulutusta asepalveluksesta vapautetuksi määritellyille maatalouslomittajille.

Yksityistiet

Yksityistietoimessa panostetaan neuvontaan yksityisteiden tiekuntien hallinnon ja toimintaedellytysten muutostilanteessa. Tekninen lautakunta käsittelee ja jakaa yksityistieavustukset.

Maaseututoimi	TP 2023	TA 2024	TA 2025	Muut. %	SV 2026	SV 2027
Toimintatulot	24 215	30 910	30 910	0,00 %	31 520	32 160
Toimintakulut	-41 684	-47 200	-52 710	11,67 %	-53 760	-54 830
Toimintakate (Netto)	-17 469	-16 290	-21 800	33,82 %	-22 240	-22 670
Tilikauden tulos	-17 469	-16 290	-21 800	33,82 %	-22 240	-22 670